

BILAG 1 – KRAVSPECIFIKATION

VEDRØRENDE

OVERVÅGNING AF ULV I DANMARK

Indholdsfortegnelse

1.	Baggrund og formål	3
2.	Overvågning af ulv i Danmark	3
2.1.	Generelt.....	3
2.2.	Individovervågning af ulv i Danmark	4
2.2.1.	Screening	4
2.2.2.	Måltrettet overvågning.....	4
2.2.3.	Ulv med uhensigtsmæssig adfærd.....	5
2.3.	DNA-analyser	5
2.3.1.	Generelt om DNA-analyser	5
2.3.2.	DNA-analyser af biologisk materiale indsamlet som led i Leverandørens løsning af overvågningsopgaven	5
2.3.3.	DNA-analyser fra nedlagte husdyr.....	6
2.4.	Håndtering af døde ulve	6
2.5.	Afrapportering.....	7
2.5.1.	Halvårlig afrapportering	7
2.5.2.	Månedlig afrapportering.....	7
2.5.3.	Årsopgørelse	8
2.5.4.	Deadlines i forbindelse med afrapportering.....	8
3.	Drift og vedligeholdelse af et samlet register over ulv.....	9
4.	Rådgivning	9
4.1.	Rådgivningsopgaver	9
4.2.	Medarbejderkategorier	10
5.	Mødeafholdelse.....	12
5.1.	Generelt om møder	12
5.2.	Opstartsmøde	12
5.3.	Styregruppemøder	12
5.4.	Afsluttende evaluering af ulveovervågning.....	13
6.	Leverandørens nyindkøb af produkter	13

1. Baggrund og formål

Siden 2017 har Ordregiver fået udført en systematisk overvågning af ulv i Danmark. Nærværende kontrakt skal videreføre denne overvågning, som nærmere beskrevet nedenfor.

Overvågningen af ulv i Danmark, skal bidrage til at give myndighederne de fornødne værktøjer til at kunne forvalte den voksende bestand af ulve i Danmark. Et af de forvaltningsværktøjer, der forventes at blive taget i brug, er jagt. Overvågningen skal derfor, gennem individovervågning, give Ordregiver størst mulig viden om udbredelsen af ulv i Danmark, hvilket vil muliggøre en så præcis, som muligt, fastsættelse af en eventuel kvote til udtagning af bestanden. Derudover skal overvågningen belyse sammenhængen mellem den danske bestand af ulv og den øvrige centraleuropæiske bestand.

Formålet med overvågningen er at give Ordregiver et løbende overblik over:

- Individer af ulve i Danmark (individniveau).
- Territorier gennem kortlægning for henholdsvis ulvekobler, -par og enlige revirhævdende ulve, herunder med angivelse af territoriестørrelse.
- Antallet af hvalpe, hvor de er født, og hvor de befinder sig.
- Strejfende ulve.
- Vandring mellem populationer i den centraleuropæiske bestand, foretaget af ulve der har forekommet i Danmark.

En del af overvågningen skal ske via analyse af DNA-prøver, jf. nedenstående punkt 2.3. Dette blandt andet for identifikation af individer. Leverandøren skal endvidere analysere DNA-prøver taget i forbindelse med besigtigelser af nedlagte husdyr, såfremt der er en formodning om ulveangreb.

Leverandøren skal levere overvågningsdata via en række afrapporteringer, som nærmere beskrevet i nedenstående punkt 2.5.

Udover selve overvågningen, skal Leverandøren yde rådgivning om emner, der relaterer sig til overvågning af ulv, jf. nedenstående punkt 4. Dette på baggrund af anmodning fra Ordregiver. Leverandøren skal således rådgive Ordregiver i forbindelse med konkrete hændelser, hvor der er en formodning om, at ulv er involveret. Herudover, til brug for forvaltningsmæssige tiltag i forbindelse med ulv.

2. Overvågning af ulv i Danmark

2.1. Generelt

Leverandøren skal gennemføre en kontinuerlig overvågning af ulv i Danmark.

Den af Leverandøren udførte overvågning består af følgende aktiviteter:

- Individovervågning af ulv i Danmark.
- Udførelse af DNA-analyser.
- Håndtering af døde ulve.
- Afrapportering.
- Drift og vedligehold af et samlet nationalt register over ulv i Danmark.
- Rådgivning af Ordregiver om emner, der relaterer sig til overvågning af ulv.

Hver af ovenstående aktiviteter er nærmere beskrevet nedenfor i punkt 2.2-2.5, 3 og 4.

2.2. Individovervågning af ulv i Danmark

Screening og målrettet overvågning er afgørende for, at den individbaserede overvågning er så repræsentativ som muligt for udbredelsen af ulv i Danmark. Dermed er den også grundlæggende for at sikre de bedst mulige forudsætninger for, at de af Leverandøren udførte DNA-analyser omfavner hele den danske ulvebestand. Leverandøren skal udføre screening og målrettet overvågning som nærmere angivet i Leverandørens tilbud, jf. Bilag 6, og i overensstemmelse med nedenstående. Resultaterne af overvågningen skal blandt andet afspejles i afrapporteringen, jf. pkt. 2.5, således at der gennem årsopgørelsen sikres et fuldstændigt billede af den danske forårsbestand af ulveindivider.

2.2.1. Screening

Screening har til formål at kvalificere indsatserne i den målrettede overvågning, jf. punkt 2.2.2, og danner grundlag for udvælgelse af specifikke områder med formodning om aktivitet af ulv. Screening består af modtagelse, registrering, vurdering og systematisering af indberetninger af ulveobservationer fra forskellige kilder, f.eks. fra Naturstyrelsens ulvekonsulenter, offentligheden, netværk af frivillige, publikationer, historiske data eller andre observationer. Leverandøren skal i den forbindelse sikre, at offentligheden har nem adgang til indberetning af ulveobservationer, f.eks. via e-mail eller en online platform. Ved Leverandørens modtagelse af indberetninger af ulveobservationer skal Leverandøren sikre en korrekt og ensartet håndtering, herunder modtagelse, registrering og vurdering. På baggrund heraf skal Leverandøren sikre ajourføring af et særskilt register over alle henvendelser vedrørende observationer af ulv. Dette under hensyntagen til SCALP-kriterierne, jf. Bilag 2. Ordregiver kan til enhver tid rekvirere udtræk af data fra registret.

Leverandøren skal gennemføre screening for områder, hvor det er realistisk, at der kan forekomme ulve. Leverandøren skal sikre en kombination af kilder til observation af ulv, f.eks. offentligheden, brug af hotline, et netværk af frivillige, litteraturstudier af potentielle ulvehabitater eller historiske data, og samtidig sikre, at der sker en bred og geografisk dækkende indberetning. På baggrund heraf er det Leverandørens ansvar, at kortlægningen af ulvenes aktivitet i Danmark afdækkes.

2.2.2. Målrettet overvågning

Den målrettede overvågning skal bidrage til at identificere ulveindivider i Danmark. Herunder om individerne er stedfaste eller strejfende. Formålet med den målrettede overvågning er, at tilrettelægge og gennemføre en målrettet overvågning i specifikke områder, hvor der på baggrund af screeningen er formodning om, at der er eller har været ulveaktivitet. Den målrettede overvågning skal bestå af indsamling af biologisk materiale, der formodes at stamme fra ulv, eventuelt suppleret med data tilvejebragt via andre metoder, herunder f.eks. brug af vildtkamera. Biologisk materiale skal være genstand for DNA-analyser, jf. pkt. 2.3.

Leverandøren skal overholde gældende regler for adgang til og færdsel på private og offentlige arealer, også i forbindelse med den målrettede overvågning. Det gælder f.eks. de arealer Naturstyrelsen og Forsvaret forvalter. Leverandøren er således ansvarlig for, at indgå aftaler med de relevante parter om adgangen til et areal, samt eventuel udarbejdelse af interne retningslinjer herfor.

I forbindelse med den målrettede overvågning kan der anvendes et netværk af frivillige. Hvis Leverandøren gør brug heraf, skal Leverandøren sikre, at netværket er i besiddelse af tilstrækkelige og relevante kompetencer i forhold til at indsamle og håndtere biologisk materiale til brug for DNA-analyse. Herudover, at det frivillige netværk er bekendt med og overholder gældende regler – og eventuelle retningslinjer – for adgang til og færdsel på private og offentlige arealer, jf. ovenstående.

Ordregiver stiller data fra besigtigelse af nedlagte husdyr i forbindelse med formodet ulveangreb til rådighed for Leverandøren, jf. også punkt 2.3.3.

2.2.3. Ulv med uhensigtsmæssig adfærd

Leverandøren skal sikre, at observationer om ulv, inklusiv sammenhæng mellem forskellige observationer, vurderes ud fra internationale retningslinjer om ulv med uhensigtsmæssig adfærd. I tilfælde, hvor en ulv vurderes at udvise uhensigtsmæssig adfærd, skal alle observationer føres til protokol, som angivet i de internationale retningslinjer herfor, jf. Bilag 4.

I tilfælde, hvor ulv – på baggrund af indmeldt dokumentation – vurderes at udvise uhensigtsmæssig adfærd, skal Leverandøren videregive oplysninger herom i henhold til nedenstående. Uhensigtsmæssig adfærd skal i denne sammenhæng eksempelvis forstås som tegn på habituering. Ved C1-dokumentation, skal oplysningerne foreligge den førstkommande arbejdsdag. I øvrige tilfælde, skal Leverandøren vurdere relevansen – det kan f.eks. være i tilfælde af flere og gentagne C2- og C3-dokumenterede tilfælde fra samme område.

2.3. DNA-analyser

2.3.1. Generelt om DNA-analyser

Leverandøren skal udføre DNA-analyser som beskrevet i punkt 2.3.2-2.3.3.

Leverandøren skal sikre, at DNA-analyserne gennemføres af personale med relevante kompetencer og at disse foretages i overensstemmelse med krav til metode, som angivet i Bilag 3 – Metode for DNA-analyser.

For at sikre sammenlignelighed mellem data genereret i forbindelse med DNA-analyser fra nedlagte husdyr og data genereret i forbindelse med DNA-analyse af biologisk materiale indsamlet i forbindelse med Leverandørens målrettede overvågning, skal Leverandøren sikre, at analyserne lever op til de standarder som hidtil er anvendt i ulveovervågningen og i forbindelse med analyser af DNA fra husdyrangreb, som nærmere beskrevet i Bilag 3 – Metode for DNA-analyser.

Alle DNA-prøver skal analyseres til både arts- og individniveau. Kun i de tilfælde, hvor prøven er af en sådan beskaffenhed, at det ikke er muligt at analysere denne til individniveau, skal analysen alene foretages til artsniveau.

Leverandøren skal indføre alle resultater af DNA-analyser til individniveau i et nationalt register, jf. punkt 3, senest førstkommande arbejdsdag efter, at resultatet foreligger.

2.3.2. DNA-analyser af biologisk materiale indsamlet som led i Leverandørens løsning af overvågningsopgaven

Leverandøren skal udføre DNA-analyser på biologisk materiale tilvejebragt i forbindelse med Leverandørens målrettede overvågning.

Leverandøren skal sikre, at der løbende analyseres tilstrækkeligt mange DNA-prøver, til at give et retvisende billede af ulvebestanden i Danmark. Dette på individniveau. Leverandøren skal analysere det, der svarer til det antal prøver pr. ulv, pr. år, som Leverandøren har anført at ville analysere, jf. Bilag 5 – Tilbudsliste, dog mindst det, der svarer til 5 prøver pr. ulv, pr. år.

Det skal løbende evalueres i fællesskab mellem Ordregiver og Leverandøren om det analyserede antal DNA-prøver er tilstrækkeligt til at belyse den danske ulvebestand på individniveau. Leverandøren er således forpligtet til at advisere Ordregiver, såfremt det vurderes, at der er behov for et større antal DNA-analyser end anført i Bilag 5 – Tilbudsliste. Efter skriftlig aftale mellem parterne, kan Leverandøren udføre yderligere DNA-analyser pr. ulv. Dette til den stykpris, der fremgår af Bilag 5 – Tilbudsliste. Såfremt Ordregiver egenhændigt vurderer, at der er behov for yderligere analyser, kan Ordregiver ligeledes kræve, at Leverandøren udfører yderligere analyser til den i Bilag 5 – Tilbudsliste anførte stykpris.

Leverandøren skal sikre, at DNA-analyserne løbende sammenholdes med data fra de lande, som huser ulve fra den øvrige centraleuropæiske bestand, med henblik på en kortlægning af vandringer af individer til og fra Danmark.

2.3.3. DNA-analyser fra nedlagte husdyr

Forvaltningsplan for ulv i Danmark, indeholder en kompensationsordning, hvor husdyrholdere kompenseres, hvis disse mister husdyr som følge af ulveangreb. I forbindelse med et formodet ulveangreb på husdyr, kontakter husdyrholderen en af Naturstyrelsens ulvekonsulenter for en besigtigelse, jf. også kontraktens punkt 2. I tilfælde hvor det vurderes muligt, vil ulvekonsulenten – i forbindelse med besigtigelsen – udtage en prøve til DNA-analyse. I nogle tilfælde bruges prøven – og det heraf afledte analysesvar – til at træffe afgørelse i sagsbehandling af kompensationsordningen, mens den i andre tilfælde udtages til brug for overvågningen. Naturstyrelsen orienterer Leverandøren nærmere herom i forbindelse med fremsendelse af prøven.

I de tilfælde, hvor Naturstyrelsen udtager en DNA-prøve i forbindelse med besigtigelse af nedlagte husdyr, sørger Naturstyrelsen for fremsendelse af DNA-prøven, og afholder udgiften i forbindelse hermed. Fremsendelse sker efter nærmere aftale mellem parterne, f.eks. direkte til Leverandøren eller det laboratorium, der udfører analysen. Såfremt Leverandøren har behov for videre forsendelse herefter, afholder Leverandøren selv udgiften hertil.

Leverandøren skal kommunikere med Naturstyrelsen samt Ordregiver omkring processen for prøveforsendelse, analyse samt formidling af analysesvaret, som angivet i Bilag 6 – Leverandørens tilbud.

Leverandøren skal sikre udførelse af DNA-analyser af de prøver, der udtages til brug for at træffe afgørelse i kompensationssager. I de tilfælde skal DNA-analysesvar til arts- og individniveau foreligge henholdsvis senest 2 og 5 uger efter modtagelse af prøven. Senest den førstkommande arbejdsdag efter et analysesvar foreligger, skal dette formidles til Naturstyrelsen og Ordregiver. Det gælder således også på artsniveau, selvom analyse til individniveau fortsat pågår.

I de tilfælde, hvor der indsamles prøver i forbindelse med besigtigelser, og hvor prøven alene skal bruges til et overvågningsformål – og således ikke i forbindelse med en kompensationssag – er det op til Leverandøren at vurdere, hvorvidt og hvornår disse prøver skal analyseres. Sådanne prøver skal behandles som DNA-analyserne som angivet i punkt 2.3.2 og ligeledes faktureres som en overvågningsprøve, jf. tilbudspost 1 i Bilag 5 – Tilbudsliste.

Leverandøren vil som minimum modtage information om GPS-positionen for den udførte besigtigelse. Parterne aftaler endvidere løbende, hvordan eventuel yderligere data fra Naturstyrelsens besigtigelser, kan stilles til rådighed for Leverandøren.

Også data fra DNA-analyser lavet i forbindelse med besigtigelser skal indgå i det samlede overblik over den danske ulvebestand.

2.4. Håndtering af døde ulve

I tilfælde af dødfundne, regulerede, samt ulovligt nedlagte ulve, vil Naturstyrelsen hurtigst muligt indsamle ulven. I tilfælde, hvor Leverandøren adviseres om en dødfunden ulv, skal Naturstyrelsens lokale enhed adviseres. Leverandøren skal sikre, at der indsamles relevant overvågningsdata fra den døde ulv, i form af en DNA-profil, så individet kan identificeres. Ved bekræftede dødfundne ulve (f.eks. via DNA-resultater eller C1-billeddokumentation, jf. Bilag 2 – SCALP-kriterier), skal Leverandøren underrette Ordregiver herom senest førstkommande arbejdsdag efter bekræftelsen.

Såfremt jagt – i kontraktperioden – tages i brug som forvaltningsredskab, skal Leverandøren, efter aftale med Ordregiver, håndtere biologisk materiale samt data indsamlet i forbindelse med ulve nedlagt under jagt, som angivet oven for.

I tilfælde, hvor der er nedlagt en formodet problemulv (en ulv, der udviser uhensigtsmæssig adfærd og hvor der er truffet afgørelse om, at den skal reguleres), vil Naturstyrelsen indsamle en DNA-prøve, som fremsendes til Leverandøren i henhold til aftale herom, jf. pkt. 2.3.3. Leverandøren skal analysere denne til individniveau hurtigst muligt, dog senest efter den frist, der er angivet i punkt 2.3.3 om nedlagte husdyr. Senest den

førstkommende arbejdsdag efter at analysesvar foreligger, skal dette formidles til Naturstyrelsen og Ordregiver.

DNA-analyser i forbindelse med ovenstående, afregnes i henhold til tilbudspost 1 i Bilag 5 – Tilbudsliste.

2.5. Afrapportering

Alle skriftlige leverancer skal være på dansk med mindre andet aftales mellem parterne. Alternativt sprog er engelsk. Formatet for afrapporteringerne aftales på opstartsmødet, jf. pkt. 5.2, og kan løbende revideres efter aftale mellem parterne, eller på anmodning fra Ordregiver.

Da præcise GPS-positioner for ulve er fortrolige og ikke må videregives til tredjemand eller offentliggøres, jf. kontraktens punkt 16.2, skal positionsdata i forbindelse med al afrapportering sløres i 10x10 km. kvadrater.

Data skal – efter aftale med, eller på foranledning af Ordregiver – stilles til rådighed for internationale samarbejder. Ordregiver vil i den forbindelse fastsætte en frist for, hvornår data skal være fremsendt, og hvor det skal sendes hen. Et eksempel på et internationalt samarbejde, som Danmark bidrager til med data, kan ses [her](#).

2.5.1. Halvårlig afrapportering

Leverandøren skal – gennem hele kontraktperioden – levere rapporter, der redegør for overvågningen i henholdsvis første og andet halvår i et kalenderår. Disse rapporter skal indeholde en beskrivelse af gennemførte aktiviteter og resultater for det pågældende halvår. Leverandøren skal sikre, at halvårsrapporten indeholder data fra tidspunktet fra sidste halvårsrapport og indtil aflevering, og således sikre, at der ikke er perioder, der ikke er afrapporteret. Offentliggørelse af rapporten koordineres mellem Ordregiver og Leverandør.

En halvårsrapport skal indeholde:

- En opgørelse over overvågningens gennemførelse i det foregående halve år. Følgende skal som minimum indgå:
  - Oversigt over antal og type af henvendelser vedrørende ulve, Leverandøren har modtaget, f.eks. fra borgere, organisationer eller andet.
  - Hvilke geografiske områder, der er afsøgt.
  - Hvor mange prøver, der er indsamlet og status på disse.
- En oversigt over leverede månedsrapporter i det pågældende halvår.
- En oversigt over øvrige leverancer, herunder afrapportering af ulv med uhensigtsmæssig adfærd.

2.5.2. Månedlig afrapportering

Leverandøren skal senest den 3. arbejdsdag i hver måned fremsende en afrapportering, for den forgangne måneds overvågning. Afrapporteringen skal give myndighederne et overblik over, hvordan udviklingen er i den danske ulvebestand fra måned til måned. Afrapporteringen skal laves i et overskueligt, simpelt og systematisk format og skal som minimum indeholde:

- En oversigt over identificerede individer, som skal indeholde en månedlig status med informationer om:
  - Individkode (GWxxxxf/m).
  - Første fund (med angivelse af dato, lokalitet og land).
  - Seneste fund (med angivelse af dato, lokalitet og land).
  - Fødselsår- og sted inkl. angivelse af revir.
  - Status (stedfast/strejfende).
  - Status (levende/død/ukendt).
- En oversigt over ulve som anses som udgået af bestanden, grundet manglende genfund (inklusive inddragelse af nabolande), herunder årsag eller vurdering af årsag til udgåelse, f.eks. emigration, død,

herunder om dette kan anses som kryptisk dødelighed, eller der f.eks. er tale om påkørsel eller lignende.

- Et oversigtskort, med angivelse af aktive territorier, samt beskrivelse af:
  - Stedfaste individer (angivet med status som enlig/par/kobbel), tilknyttet de respektive territorier inkl. individkode.
  - Strejfende individer, der ikke vurderes at være tilknyttet et territorie, inkl. individkode.

2.5.3. Årsopgørelse

En gang årligt, skal Leverandøren levere en årsopgørelse over den danske forårsbestand af ulv, baseret på monitoringsår (1. maj til 30. april det efterfølgende år). Udkast til årsopgørelsen skal afleveres senest med månedsrapporten for august (deadline er 3. arbejdsdag i september, jf. nedenstående tabel i punkt 2.5.4). Første udkast til årsopgørelse – for perioden 1. maj 2026 til 30. april 2027 – skal således leveres senest sammen med månedsrapporten for august 2027. Leverandøren skal blandt andet udarbejde denne årsopgørelse ved brug af data fra 2026. Dette overleveres fra Ordregiver.

Formålet med årsopgørelsen er, at lave en oversigt over den danske ulvebestand, gennem en opsummerende status på ulveindivider i Danmark. Herudover, skal årsopgørelsen indeholde en redegørelse for reproduktioner i det givne monitoringsår med en opgørelse af årets hvalpeproduktion, samt en vurdering af, hvordan bestanden forventes at udvikle sig i det næste monitoringsår, herunder forventede antal reproduktioner.

Bagudrettede ændringer i årsopgørelsen, grundet ny data, skal formidles i de løbende månedsrapporter.

2.5.4. Deadlines i forbindelse med afrapportering

Nedenfor fremgår deadlines for levering af afrapportering, jf. pkt. 2.5.1-2.5.3 og er gældende for alle kontraktsår:

Nr.	Leverance	Deadline
1	Leverandørens fremsendelse af udkast til halvårsrapport for 1. halvår	3. arbejdsdag i juni
2	Ordregivers fremsendelse af kommentarer til udkast til halvårsrapport for 1. halvår	Medio juni
3	Leverandørens fremsendelse af endelig halvårsrapport for 1. halvår	15. juli
4	Leverandørens fremsendelse af udkast til halvårsrapport for 2. halvår	3. arbejdsdag i december
5	Ordregivers fremsendelse af kommentarer til udkast til halvårsrapport for 2. halvår	Medio december
6	Leverandørens fremsendelse af endelig halvårsrapport for 2. halvår	15. januar (efterfølgende år)
7	Leverandørens fremsendelse af månedsrapport	3. arbejdsdag i hver måned
8	Leverandørens fremsendelse af udkast til årsopgørelse	Senest 3. arbejdsdag i september
9	Ordregivers fremsendelse af kommentarer til udkast til årsopgørelsen	Senest 7 dage efter modtagelse af udkast til årsopgørelsen
10	Leverandørens fremsendelse af endelig årsopgørelse	Senest 7 dage efter returnering af kommentarer fra Ordregiver

3. Drift og vedligeholdelse af et samlet register over ulv

Leverandøren skal vedligeholde et nationalt register over ulv, på arts- og individniveau. Dette ved en systematisk registrering af alle bekræftede ulveobservationer (ved DNA-analyser eller C1-billeddokumentation, jf. Bilag 2 – SCALP-kriterier) og alle identificerede ulveindivider i Danmark. Leverandøren skal sikre, at registret til enhver tid er opdateret med alle relevante oplysninger. Dette sikres blandt andet ved, at Leverandøren indfører alle resultater fra DNA-analyserne, senest på førstkommande arbejdsdag efter, at resultatet foreligger.

På tidspunktet for kontraktindgåelsen eksisterer et sådant register. Det er således dette register Leverandøren – i hele kontraktperioden – skal vedligeholde og opdatere. De data, der findes på kontraktstartstidspunktet, stilles til rådighed for Leverandøren i forbindelse med kontraktstart.

Data skal klassificeres ud fra SCALP-kriterierne, jf. Bilag 2.

Registeret kan være udformet i excel eller tilsvarende.

Ordregiver skal til hver en tid kunne rekvirere data fra registeret, således at det er muligt umiddelbart at anvende senest tilgængelige oplysninger i forvaltningen af ulv i Danmark.

Registeret skal danne grundlag for at sammenligne data for identificerede individer med eventuelt lignende registreringer i lande, der har andel i den centraleuropæiske bestand, særligt Tyskland, så forekomst og migration kan følges både nationalt og internationalt.

Foruden det nationale register, skal Leverandøren til enhver tid holde det internationale CEwolf¹-register opdateret med danske fund. Det skal således sikres, at ny viden om forekomst af ulv i Danmark kan stilles til rådighed for myndighederne og bidrage til CEwolf-registret. Data, samt proces for levering til CEwolf-registret gennemgås på opstartsmødet.

På et hvilket som helst tidspunkt i kontraktperioden kan Ordregiver anmode om en fuldstændig kopi af alle data i registreret samt eventuelle kildekoder. I det tilfælde skal Leverandøren – vederlagsfrit – udlevere dette til Ordregiver. Leverandøren skal, ligeledes i forbindelse med kontraktudløb, udlevere alle data i registret til Ordregiver, samt eventuelle kildekoder.

4. Rådgivning

4.1. Rådgivningsopgaver

Leverandøren skal – på anmodning fra Ordregiver – yde rådgivning om emner, der relaterer sig til overvågningen af ulv i bred forstand, herunder f.eks. biologi, forvaltningstiltag, vurderinger af udbredelse, håndtering af menneske-ulv-konflikter, samt vurdering af adfærd i situationer, hvor en ulv potentielt viser uhensigtsmæssig adfærd. Konkrete rådgivningsopgaver kan f.eks. være:

- Vurdering af ulveaktivitet i områder som baseres på observationer, som ikke kan klassificeres som C1, jf. Bilag 2 – SCALP-kriterier, men f.eks. som C2 eller C3.
- Vurdering af fremtidig udbredelse i bestemte geografiske områder på baggrund af tilvejebragte overvågningsdata.
- Tæt dialog (eventuelt over en længere periode) i form af f.eks. rådgivning over telefon eller e-mail i forbindelse med en ulv, der potentielt udviser uhensigtsmæssig adfærd.

---

¹ Konsortium for grænseoverskridende overvågning af genetik hos den centraleuropæiske ulvebestand.

Ovenstående er ikke udtømmende.

Rådgivningen vil i de fleste tilfælde være mindre opgaver, f.eks. i form af telefon- eller e-mailrådgivning. Det kan dog også være i form af notater, kort, databearbejdning, oplæg for Ordregiver, herunder deltagelse i borgermøder og fora som Ordregiver er part i, f.eks. Vildtforvaltningsrådet², herunder rådets ulvegruppe³, og samarbejdsfora med Naturstyrelsen.

Leverandøren skal være i stand til at håndtere rådgivning af hastende karakter. Fristen for leverancerne vil variere, men der vil i kontraktperioden være behov for rekvirering af leverancer inden for samme dag eller efterfølgende dag. Leverandøren skal yde rådgivning i overensstemmelse med beskrivelsen i Bilag 6 – Leverandørens tilbud.

Ved rådgivningsopgaver, som besvares som telefon- eller e-mailrådgivning, og hvor der typisk er brug for et hurtigt svar, f.eks. i forbindelse med hurtige vurderinger af observationer eller lignende, forventer Ordregiver, at opgaven kan udføres på maksimalt 3 timer pr. opgave. Såfremt det ikke viser sig at være tilfældet, skal Leverandøren kunne redegøre for merforbruget.

Leverandøren skal være opmærksom på, at det ikke i alle tilfælde vil være muligt at forudsige, hvor meget tid, der skal afsættes til en rådgivningsopgave. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor en ulv udviser uhensigtsmæssig adfærd, og hvor der over en periode kan være behov for daglig rådgivning.

Ved større rådgivningsopgaver, der forventes at medføre et timeforbrug på minimum 3 timer, og hvor der kræves en større grad af forberedelse/undersøgelse, skal Ordregiver fremsende en skriftlig bestilling herom til Leverandøren. Timeforbruget for sådanne opgaver aftales forud for igangsættelse af opgaven. Formatet for bestillingen aftales mellem parterne på opstartsmødet. Der henvises i øvrigt nærmere til punkt 9 i kontrakten.

Leverandøren skal have kapacitet og ressourcer til at yde rådgivning til Ordregiver gennem hele kontraktperioden og det skal sikres, at udførelsen af den enkelte opgave ikke begrænses af enkeltmedarbejderes tilstedeværelse eller kapacitet, jf. også Bilag 6 – Leverandørens tilbud.

4.2. Medarbejderkategorier

Leverandøren skal stille fire forskellige medarbejderkategorier til rådighed for udførelse af rådgivning og øvrige timebaserede opgaver, jf. punkt 4.2 i kontrakten.

Rådgivning og øvrige timebaserede opgaver skal udføres af en medarbejder fra en passende kategori i henhold til den stillede opgave. Hvis Ordregiver vurderer, at der gentagende gange udføres opgaver af medarbejdere på et for højt niveau, kan Ordregiver tage initiativ til at indlede dialog herom.

Kategoriseringen af en medarbejder sker på grundlag af en samlet vurdering af uddannelsesniveau, relevant erhvervserfaring, fagligt ansvarsniveau og eventuelt ledelses- eller personaleansvar, som nedenfor anført. Alle nedenfor angivne krav skal være opfyldt, for at en medarbejder kan henføres til en given kategori. En medarbejder, der opfylder kriterierne for flere kategorier, henføres til den højeste kategori, vedkommende opfylder kriterierne for.

Erhvervserfaring skal vedrøre relevant erfaring inden for de fagområder kontrakten vedrører, og skal være erhvervet efter afsluttet relevant uddannelse (dog undtaget kategori 1, hvor der intet uddannelseskrav er).

Kategori 1 – Teknisk-administrativt personale	
Uddannelse	Ingen krav om afsluttet akademisk uddannelse. Relevant teknisk eller erhvervsfaglig uddannelse (f.eks. laborant) kan indgå, men er ikke en betingelse.

² Læs mere her: www.vildtforvaltningsraadet.dk

³ Læs mere her: www.vildtforvaltningsraadet.dk/om-vildtforvaltningsraadet

Erfaring	Intet krav om forudgående erfaring.
Fagligt ansvar	Udfører opgaver efter instruks fra en forsker/konsulent eller højere kategori. Har ikke selvstændigt ansvar for faglige metodevalg, analyseresultater, konklusioner eller kvalitetssikring heraf.
Ledelsesansvar	Intet ledelses- eller personaleansvar.

Kategori 2 – Forsker / konsulent	
Uddannelse	Kandidat- eller ph.d.-uddannelse (eller udenlandsk uddannelse på tilsvarende niveau) inden for et for kontrakten relevant fagområde.
Erfaring	Ingen krav til antal års erhvervserfaring efter afsluttet uddannelse, men medarbejderen skal have dokumenteret faglig kompetence til selvstændigt at udføre opgaverne inden for fagområdet.
Fagligt ansvar	Har selvstændigt fagligt ansvar for metodevalg, udførelse, analyse og resultater inden for eget arbejde, men uden det overordnede kvalitetssikrings- og godkendelsesansvar, der karakteriserer seniorforsker/specialkonsulent.
Ledelsesansvar	Intet ledelses- eller personaleansvar.

Kategori 3 – Seniorforsker / specialkonsulent	
Uddannelse	Kandidat- eller ph.d.-uddannelse (eller udenlandsk uddannelse på tilsvarende niveau) inden for et for kontrakten relevant fagområde.
Erfaring	Mindst 5 års relevant erhvervserfaring efter afsluttet kandidatuddannelse.
Fagligt ansvar	Har det overordnede faglige ansvar for kvalitetssikring og godkendelse af analyseresultater og konklusioner, herunder for arbejde udført af forsker/konsulent og teknisk-administrativt personale, men uden formelt personaleledelsesansvar.
Ledelsesansvar	Intet formelt personale- eller budgetansvar. Kan varetage faglig, men ikke personalemæssig, ledelse af projektmedarbejdere.

Kategori 4 – Seniorforsker med ledelsesansvar / professor / chefkonsulent med ledelsesansvar	
Uddannelse	Opfylder uddannelseskravet for seniorforsker/specialkonsulent. For professorer forudsættes en formel professortitel ved ansættelse ved et universitet eller anden forsknings- eller uddannelsesinstitution.
Erfaring	Mindst 10 års relevant erhvervserfaring efter afsluttet kandidatuddannelse.
Fagligt ansvar	Har det overordnede faglige og organisatoriske ansvar for opgavens gennemførelse i sin helhed, herunder ansvar for, at leverancer opfylder kontraktens krav, og for koordinering mellem faggrupper.
Ledelsesansvar	Har formelt personale-, ressource- eller budgetansvar for de medarbejdere, der udfører opgaven under kontrakten, eller en tilsvarende formaliseret ledelsesfunktion (f.eks. professortitel med tilhørende forskningsledelse).

5. Mødeafholdelse

5.1. Generelt om møder

Møder – bortset fra opstartsmødet – afholdes som udgangspunkt via Teams. Såfremt Leverandøren ønsker det, kan de dog holdes fysisk på en af Ordregiver udpeget lokation.

Forberedelse af og deltagelse i møder, herunder transport, honoreres ikke særskilt, men er indeholdt i betalingen i tilbudspost 3, jf. Bilag 5 – Tilbudsliste. Leverandørens udgifter i forbindelse med mødeafholdelse er således Ordregiver uvedkommende.

Hver part er forpligtet til at deltage i møder med de medarbejdere, der er nødvendige for tilstrækkelig håndtering af de punkter, der er på mødets dagsorden. Leverandøren skal som minimum deltage med projektlederen, jf. pkt. 12 i kontrakten.

Leverandøren sikrer dokumentation for aftaler i form af beslutningsreferater, der fremsendes til mødedeltagerne inden for 5 arbejdsdage efter mødeafholdelsen. Herefter har de øvrige mødedeltagere 5 arbejdsdage til at kommentere på referatet. Modtages ingen kommentarer, anses referatet som godkendt.

Udover styregruppemøderne, kan hver part tage initiativ til afholdelse af et møde såfremt der vurderes behov herfor, f.eks. med henblik på drøftelse af eventuelle udfordringer.

5.2. Opstartsmøde

For at sikre en god start og et godt samarbejde, indkaldes Leverandøren – i forbindelse med kontraktstart – til et opstartsmøde, hvor:

- det sikres, at den samlede organisation og kompetencer er på plads,
- der opnås en fælles forståelse af opgaveudførelsen, leverancer og tidsplan,
- parterne fastlægger det faktiske antal ulve, som det samlede antal DNA-analyser, jf. tilbudspost 1 i Bilag 5 – Tilbudsliste, fastlægges på baggrund af, jf. også sidste afsnit i punkt 5.3,
- parterne afklarer forhold omkring offentliggørelse af materiale, jf. kontraktens punkt 16.2,
- Leverandøren orienteres om de allerede foreliggende data til brug for blandt andet årsopgørelsen til levering i 2027,
- format på afrapportering, jf. pkt. 2.5, aftales,
- parterne gennemgår registret over ulv, jf. pkt. 3,
- data, samt proces for levering til CEwolf-registret gennemgås, jf. pkt. 3, og
- format for bestilling af større rådgivningsopgaver aftales, jf. pkt. 4.1.

I fællesskab påpeges særlige forhold, der kan give problemer ved kontraktens opfyldelse, og det drøftes, hvad der kan gøres for at imødegå dette.

Opstartsmødet afholdes som udgangspunkt på Ordregivers lokation i Odense, alternativt via Teams.

Ordregiver indkalder til opstartsmødet, der forventes at have en varighed på omkring 3-4 timer. Ordregiver fremsender en dagsorden forud for mødet.

5.3. Styregruppemøder

Samarbejdet organiseres endvidere ved nedsættelse af en styregruppe. Styregruppens sammensætning aftales parterne imellem, men skal som minimum inkludere Leverandørens projektleder samt en ansvarlig medarbejder fra Ordregiver.

Ordregiver indkalder til styregruppemøderne efter behov, dog maksimalt månedligt. Det forventes, at møderne er af en varighed på omkring 1 time.

Senest 3 arbejdsdage før afholdelsen af et styregruppemøde skal Leverandøren fremsende en oversigt over årets hidtidige ressourceforbrug. Dette for så vidt angår henholdsvis DNA-analyser og timeregnskab i forbindelse med rådgivning. Såfremt Leverandøren arbejder på noget, der endnu ikke er afsluttet, skal Leverandøren ligeledes gøre Ordregiver opmærksom herpå. Hovedformålet med styregruppemøderne er at sikre, at Ordregiver ikke overskrider det årlige budget på i alt 7,5 mio. kr.

På hvert styregruppemøde forventes det, at Leverandøren giver en status for overvågningen, herunder om det udførte antal DNA-analyser er tilstrækkeligt, opfølgning på ressourceforbrug, samt anden relevant information.

På årets første styregruppemøde i 2028 og efterfølgende kontraktsår, fastlægger parterne det faktiske antal ulve, som det samlede antal DNA-analyser, jf. tilbudspost 1 i Bilag 5 – Tilbudsliste, fastlægges på baggrund af. Dette tal erstatter således de 100 ulve, som er anført i fornævnte tilbudspost. Fastlæggelsen af antallet af ulve vil tage udgangspunkt i opgørelsen i årsopgørelsen fra det forgangne år, under hensyntagen til hvordan bestanden forventes at udvikle sig i det næste monitoringsår, herunder forventede antal reproduktioner. Ved det førstkommande styregruppemøde efter Leverandørens fremsendelse af årsopgørelsen, jf. pkt. 2.5.3, kan dette antal tilpasses for det pågældende år, hvis det fremgår af årsopgørelsen, at det forventede antal ulve, som fastlagt i starten af året, var væsensforskelligt fra det antal, der fremgår af årsopgørelsen.

5.4. Afsluttende evaluering af ulveovervågning

I forbindelse med kontraktudløb – og således i sidste kontraktsår – skal Leverandøren stå til rådighed for et møde af maksimalt 3 timers varighed, hvor parterne evaluerer den gennemførte ulveovervågning. Evalueringen tager udgangspunkt i kontraktens leverancer og de overordnede formål med overvågningen. Formålet med evalueringen er, at sikre en fælles opfølgning på samarbejdet og leverancerne i kontraktperioden.

Ordregiver taget initiativ til og indkalder til evalueringsmødet.

6. Leverandørens nyindkøb af produkter

Hvis det er nødvendigt for Leverandøren at indkøbe nye produkter, der helt eller delvist skal anvendes til udførelsen af kontrakten, skal disse produkter leve op til følgende energieffektivitetskrav:

- Hvis produkterne er omfattet af EU's energimærkning – såsom skærme, smartphones og tablets – skal produkterne være fra et af de to mest energieffektive energiklasser⁴.
- Hvis produkterne ikke er omfattet af ovenstående krav om energimærkning, men er omfattet af EU's Ecodesign – såsom computere, servere, eksterne strømforsyninger og udstyr til optagelse eller gengivelse af lyd eller billeder (andet end skærme) – skal produkterne opfylde gennemførelsesforanstaltningens referenceværdier for energieffektivitet⁵.

⁴ Omfattede produkter samt energiklasse kan findes her: <https://eprel.ec.europa.eu/screen/home>.

⁵ For eksempelvis computere, servere, eksterne strømforsyninger, og udstyr til optagelse eller gengivelse af lyd eller billeder (andet end skærme) kan referenceværdierne findes i hhv. Bilag IV til Kommissionens forordning (EU) 617/2013, Bilag V til Kommissionens forordning (EU) 2019/424, Bilag IV til Kommissionens forordning (EU) 2019/1782 og Bilag VI til Kommissionens forordning (EU) 2023/826.